

Op de kansel in Nederland

Als student in Groningen (1954-56 op 22 plaatsen, 54x, in aangepast Afrikaans)

In dat stadium was ik proponent met preekbevoegdheid, uitgesloten Avondmaal- en Doopdiensten. Wel had ik negen maanden ervaring in een gemeente in Zuid-Afrika.

Aalsum (2x), Bergum (2x), Burum-Munnekezijl (5x), Den Ham, Garmerwolde (2x), Groningen (11x), Hantumhuizen, Haren, Hoogkerk, Lettelbert, Mensingeweer, Nieuw Roden (2x), Niezijl (5x), Noorddijk (4x), Noordhorn, Roden, Schiedam (3x), Siddeburen, Uithuizermeeden, Visvliet (6x), Wagenborgen, Zevenhuizen.

Als docent in Groningen (1968-99 op rond 121 plaatsen, ± 500x, geen volledige registratie)

Toen ik eind 1967 in de Theologische Faculteit van de Rijksuniversiteit Groningen kwam werken, had ik de volle status van predikant, en wel van de Presbyteriaanse Kerk; ik was namelijk vanwege mijn verzet tegen de apartheid door de NH Kerk daar uit het ambt gezet. Omdat ik predikant van een zusterkerk was, ging ik ervan uit dat mijn status erkend zou worden, daarom dacht ik er niet over mij als predikant bij de NH Kerk alhier aan te melden. Of ik als zodanig verwelkomd zou worden was helemaal niet zeker, omdat er in Nederland destijds geen eenstemmigheid was over de apartheid in Zuid-Afrika. Dat ik met argwaan bejegend zou worden lag in de verwachting. We hebben het woord 'querulant' horen rondzingen. Daar maakte ik me echter geen zorgen over, omdat ik niet hierheen gekomen was om in de bediening te treden, maar om mijn vak aan de universiteit te doceren.

Vroeg in 1968 werd ik echter door ds. Björne Kristensen gevraagd voor hem in te vallen in een dienst in Engelbert, waarbij ik eerst tegenstribbelde maar toch op zijn verzoek inging. Dat was het begin van mijn preekcarrière met rond 500 optredens in ongeveer 120 plaatsen, waarbij ik nooit het gevoel had een buitenstaander te zijn. Integendeel. Daar is helaas een eind aan gekomen nadat mijn naam op de lijst van personen met preekbevoegdheid niet meer onder degenen met volle status voorkwam, maar als iemand die onbevoegd was de sacramenten te bedienen. Mijn bezwaar, vergezeld van documenten ter bevestiging van mijn volle status en gericht aan de destijdse secretaris van de Provinciale Kerkvergadering, is tot op de dag van vandaag onbeantwoord gebleven (14-11-2017). Pogingen van prof. Dingemans om hogere instanties ertoe te brengen mijn status te laten herstellen, mochten niet baten. Mede daardoor stond ik op 22 augustus 1999 voor de laatste keer in een gewone kerkdienst op de kansel, uitgezonderd de paar keer dat ik een uitvaartdienst leidde.

Aduard (9x), Almelo (2x), Anloo (3x), Appingedam, Assen (14x), Bathmen, Blijham (2x), Blokzijl (4x), Borger (7x), Bovensmilde, Buitenpost (2x), Burum, Coevorden (2x), Delfzijl (6x), Delfzijl-Noord, Den Haag (Kloosterkerk), Diever, Dorkwert, Drachten (3x), Drogeham, Drunen, Eelde (6x), Eexta, Eesergroen (3x), Emmeloord, Engelbert (2x), Farmsum, Garmerwolde, Gasselternijveen (4x), Gerkesklooster, Giekerk (6x), Glimmen (3x), Grijpskerk (2x), Groningen (diverse kerken 48x), Hardegarijp (8x), Harderwijk, Haren (diverse kerken behalve de Geref. Kerk 77x), Harkstede (8x), Haskerdijken, Havelte, Hellingum (4x), Hoogezand (3x), Hooghalen, Hoogkerk (6x), Hornhuizen, Joure (4x), Katwijk, Kiel-Windeweer, Kolham, Kollum (2x), Kootstertille (2x), Kropswolde, Leegkerk, Leek (3x), Leens (4x), Leeuwarden (diverse kerken 48x), Leiden (Hooglandse kerk 3x), Lutjegast, Midwolda (3x), Morra, Niekerk (7x), Nieuw Dordrecht, Nieuw Scheemda (4x), Noordbergum (2x), Noordbroek (2x), Noordlaren (3x), Norg (4x), Nunspeet (14x), Oenkerk (3x), Oldehove (6x), Onnen (11x), Oosteinde, Oosterwolde (2x), Oostwold (2x), Oudkerk, Oudwoude, Paterswolde (2x), Peize (5x), Rijperkerk (2x), Roden (4x), Rolde (2x), Roodkerk (2x), Saaksum (3x), Sappemeer, Scheemda, Schildwolde, Siddeburen (10x), Sleen, Slochteren, Stadskanaal (2x), Stadskanaal-Noord (6x), Ten Boer (6x), Ter Apel (7x), Thesinge (2x), Uithuizen (4x), Uithuizermeeden (4x), Ulrum (2x), Usquert (2x), Veenwouden, Visvliet, Warffum, Westerbork (2x), Wijster (2x), Wildervank (3x), Winsum (3x), Zeerijp (2x), Zuidbroek (2), Zuidhorn (6x), Zuidlaren (3x), Zwaagwesteinde.

Haren 14 november 2017.